

Рецензия

от

проф. д-р Надя Енчева Костова,
Икономически университет – гр. Варна

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен “доктор” по докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (контрол) в СА „Д.А. Ценов“ – Свищов;

Автор на дисертационен труд: Любомир Росенов Терзиев D010115151;

Тема на дисертационен труд: „Методически проблеми на одита от Сметната палата върху обществените поръчки“;

Основание за представяне на рецензията: участие в състав на научно жури по защита на дисертационния труд, съгласно заповед № 325/13.04.2018 г. на Ректора на СА „Д.А. Ценов“ – Свищов.

I. Общо представяне на дисертационния труд

Тематиката на дисертационния труд е в сферата на одита, осъществяван от Сметната палата и в частност - одита върху обществените поръчки.

Съдържанието на дисертационния труд е в общ обем 228 страници, като основният текст е 187 страници и включва: въведение, три глави изложение, заключение, декларация за оригиналност и достоверност, библиография и 7 приложения в обем от 20 страници.

Библиографията наброява 140 източника, в т.ч. 131 на български език, 9 на английски и руски език. Използвани са 18 нормативни акта и 51 бр. интернет източници. При оформянето на библиографията би могло да се обърне внимание на последователността на цитираната литература като не е спазен общоприетия азбучен ред на подреждане, което донякъде затруднява ползването на тази част от материала.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

1. Дисертационният труд е на тема, която може да се определи като изключително актуална в съвременните условия, тъй като съществува всеобщо обществено мнение, че практиката на одита от Сметната палата върху обществените поръчки на този етап все още не може да се определи като високо ефективна. Изследването обхваща достатъчно продължителен период от 5 години /2012-2016г./.

Във въведението адекватно са формулирани обекта и предмета на изследването, както и основната цел с диференцираното ѝ представяне в пет

основни задачи. Формулирана е изследователска теза, концентрирана в позицията на дисертанта, че одитът от Сметната палата би могъл да се подобри чрез разширяване обхвата на прилаганите одиторски процедури и в двете направления – както от гл.т. на законосъобразността, така и на целесъобразността на действията на възложителите на обществени поръчки.

Имайки предвид тематиката на разработката, в общ план може да се каже, че приложеният подход и методи на изследване са подходящи и целесъобразни.

Дисертационният труд е разработен задълбочено и прецизно, като материята е представена достатъчно ясно с необходимата мотивираност и аргументираност.

2. Разработката обхваща твърде широк кръг проблеми, като някои от тях са изследвани в научната и в професионалната литература. Въпреки, че докторантът се позовава на достиженията на други автори в тази сфера, неговото отношение към проблематиката е отграничимо и разпознаваемо спрямо тях.

3. Обемът на дисертационния труд може да се оцени като адекватен и характерен, както за подобни разработки, така и спрямо обхватността на избраната тематика. По отношение на структурата, в композиционно отношение има единен облик, със съотнесими по тежест елементи, притежаващи относителна самостоятелност и завършеност с постигната балансираност между обособените три глави.

4. Изследването е представено чрез добра визуализация с използвани 38 таблици и 6 фигури, позволяващи илюстрация на редица констатации, изводи и обобщения до които е достигнал авторът, което допринася за по-лесното възприемане на материята.

5. Дисертационният труд притежава добър стил, език, задълбоченост и издръжаност на изложенията при дефинирането на концепцията за одита от Сметната палата върху обществените поръчки, при оценката на състоянието на методиката на одита и при извеждането на проблемите и насоките, свързани с подобрието ѝ. Не се установиха повторения и логически противоречия.

6. В дисертационния труд са изведени и представени наблюдения и изводи, направени в резултат на подходяща обработка на наличната информация, в т.ч. и чрез статистически анализ на резултатите от проведено анкетно проучване.

7. Доколкото е установена практика на рецензиране на подобни разработки, би могло да се каже, че в хода на четене на труда, на мен не ми станаха известни факти и обстоятелства, които да доведат до квалификации, че е нарушена научната етика по отношение на цитирания на други автори, на

използване на един и същ текст в различни разработки, на плагиатство и на други несъвместими с научното творчество прояви.

8. Авторефератът представя значимите моменти от дисертационния труд и точно отразява неговото съдържание, а стилът му на изложение улеснява четенето и по-лесното възприемане на материята.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Тъй като в изследването са изявени три основни конструкции в т.ч.: за същността на обществените поръчки; организационните специфики на одита; методическите аспекти на одита от Сметната палата върху обществените поръчки, се установява наличие на приноси моменти с научен и/или практико-приложен характер и в трите направления.

1. По отношение на същността на понятието „обществена поръчка“, приносът е не толкова в извеждане на специфичните му особености, а по-скоро в изследването на неговите характеристики, които в последствие са взети под внимание за обосновка на критериите за класифициране на видовете обществени поръчки, което допълва способите за възлагането им.

2. Налице е приносен момент при обосноваването на организационните специфики на одита с обхват „обществени поръчки“ и с акцент върху оценката за целесъобразност на действията на възложителите в контекста на принципите на обществените поръчки и на Стратегията за развитие на Сметната палата.

3. В резултат на проведено практическо проучване са постигнати приноси моменти при методическите особености на одита върху обществените поръчки с извеждане на съществуващи пропуски и недостатъци в контролните процедури на всеки етап от одитния процес и с акцент върху факторите, които оказват съществено влияние върху приложението на методиката за одит върху обществените поръчки. В частност е оценена силата и посоката на корелационната зависимост между методическите подходи, регламентирани в Наръчника за одит за съответствието и практическото им приложение в одитната дейност. В резултат на направените изводи и обобщения са формулирани предложения за усъвършенстване на методиката за одит върху обществените поръчки.

По дисертационния труд дисертантът има девет публикации в периода 2015-2018 г.: една студия в съавторство, пет самостоятелни научни статии, публикувани в реферирани научни списания и три научни доклада, два от които на английски език. От броя и съдържанието на публикациите проличава, че са резултат от задълбочено по обхват изследване и представяне на дискутираните проблеми.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд

Наред с редицата положителни страни на дисертационния труд си позволявам да посоча и някои страни, подобряването на които считам, че би покачило качествата му.

1. Заглавието е ориентирано само към методическите проблеми на одита, но по мое мнение съдържанието е в по-широк план и раглежда по-скоро методологическите проблеми.

2. В увода са представени ограниченията на дисертационния труд, но не е посочена актуалната дата на нормативните актове, използвани в него (с изключение на Закона за обществените поръчки).

3. На редица места е ползван описателен стил, което създава известна „тронавост“ на изложението. Било е възможно част от текста да бъде изнесен като приложение.

Представените критични бележки са от такова естество, че не намаляват в значителна степен добрите качества на дисертационния труд.

V. Обобщено заключение и становище

Съдържанието на дисертационния труд разкрива възможностите на дисертанта да изследва, да измерва и да оценява, да използва достиженията в теорията и практиката и да предлага решения, които в конкретния случай са целесъобразни за усъвършенстване методиката на одита върху обществените поръчки, извършван от Сметната палата.

Гореизложените достойнства на научния продукт ми дават основание да изразя мнение, че дисертационният труд притежава качества и в съдържателно отношение е в съответствие с изискванията за разработка от подобен характер. В него се предлагат решения на съществуващи научно-приложни проблеми и се съдържат резултати, представляващи научно-приложни приноси, които са от значение за практиката на одита.

В резултат на направените констатации и оценки на научните качества на дисертационния труд на дисертанта Любомир Росенов Терзиев, може да се обобщи, че той притежава изявени качества на изследовател, поради което изразявам категорично становище, че Научното жури убедено може да присъди образователната и научна степен “доктор” на Любомир Росенов Терзиев.

15.05.2018 г.
гр. Варна

Изготвил:.....
/проф. д-р Надя Костова/